

Міністерство освіти і науки України

**Білоцерківський національний аграрний університет
Сумський державний університет
Ужгородський національний університет
Дніпропетровський університет внутрішніх справ
Київський університет ім. Бориса Грінченка
Національний університет біоресурсів і природокористування
Київський технічний університет України
Науково-дослідний інститут публічного права
Гомельський державний університет ім. Франциска Скорини
Молдовський державний університет
Європейський інститут післядипломної освіти ГУСПОЛ м. Прага
Європейський інститут післядипломної освіти м. Братислава**

МАТЕРІАЛИ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«Гарантії забезпечення прав та свобод людини:

національний та міжнародний досвід»

(електронне видання)

08-09 квітня 2020 року

Біла Церква

Редакційна колегія:

Даниленко А.С., академік НААН, д-р екон. наук, ректор університету, голова оргкомітету.

Новак В.П., д-р біол. наук, професор, перший проректор.

Варченко О.М., професор, д-р екон. наук, проректор з наукової та інноваційної діяльності, заступник голови оргкомітету.

Димань Т.М., професор, д-р с.-г. наук, проректор з освітньої, виховної та міжнародної діяльності.

Борщовецька В.Д., доцент, канд. пед. наук, декан факультету права та лінгвістики.

Качан Л.М., доцент, канд. с.-г. наук, завідувача відділу аспірантури та докторантури, вчений секретар університету.

Нікітенко О.І., професор, д-р юрид. наук, Заслужений юрист України, професор кафедри публічно-правових дисциплін.

Ковальчук І.В. доцент, канд. юрид. наук, в.о. завідувача кафедри публічно-правових дисциплін.

Копотун І.М., професор, д-р юрид. наук, проректор з міжнародних зв'язків Академії ГУСПОЛ (Чеська Республіка), віце-президент Європейського інституту післядипломної освіти (Словацька Республіка), професор кафедри кримінального права та судочинства Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені Академіка Степана Дем'янчука.

Куліш А.М., професор, д-р юрид. наук, заслужений юрист України, директор Навчально-наукового інституту права Сумського державного університету.

Фоменко А.Є., доцент, канд. юрид. наук, ректор Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ.

Бисага Ю.М., професор, д-р юрид. наук, Заслужений юрист України, Директор Інституту держави і права країн Європи.

Сімакова С.І., доцент, канд. юрид. наук, доцент кафедри публічно-правових дисциплін.

Бровко Н.І., доцент, д-р юрид. наук, доцент кафедри теоретико-правових та соціально-гуманітарних дисциплін.

Грама М.О., доцент, канд. юрид. наук, департамент кримінального права юридичного факультету Молдовського державного університету

Царенко Т.М., доцент, канд. вет. наук, начальник відділу наукової та інноваційної діяльності.

Вовкотруб Н.В., доцент, канд. вет. наук, начальник редакційно-видавничого відділу, відповідальний секретар.

Зубченко В.В., доцент, канд. екон. наук, начальник навчально-методичного відділу моніторингу якості освіти та виховної роботи.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук, доцент, координатор НТТМ університету.

«Гарантії забезпечення прав та свобод людини: національний та міжнародний досвід»: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції – м. Біла Церква: БНАУ, 2020.- 70 с.

Матеріали електронного збірника присвячені актуальним проблемам, що стосуються гарантії забезпечення прав та свобод людини в національному та міжнародному аспектах.

У публікаціях досліджуються: адміністративне право та процес; фінансове право; інформаційне право; кримінальне право; кримінально-виконавче право; кримінологія; кримінальний процес; криміналістика; оперативно-розшукова діяльність; судова експертиза; судові та правоохоронні органи; міжнародне публічне та приватне право; право Європейського союзу; конституційне право; муніципальне право; цивільне право та процес; сімейне право; житлове право; право інтелектуальної власності; екологічне, земельне, аграрне право; природоресурсне право; господарське право та процес; трудове право, право соціального забезпечення; теорія та історія держави і права; філософія права.

Введено в дію нового порядку призначення арбітражних керуючих у справі, а також введення обов'язкової участі арбітражного керуючого у справі про банкрутство, здійснення авансування винагороди арбітражному керуючому до подання заяви до суду [1].

Продаж активів юридичної особи боржника здійснюється через електронні аукціони. Очікується, що завдяки електронному аукціону активи боржників продаватимуться за конкурентною ціною, що, своєю чергою, збільшить ефективність корпоративного банкрутства. Всі нюанси проведення аукціону погоджуються з кредиторами перед початком аукціону, якщо сторони не дійшли згоди, то ці нюанси вирішує суд. Якщо майно боржника не було куплено на аукціоні з першої спроби, то стартова ціна на повторному аукціоні може бути знижена, але лише за погодження кредитора. Крім того, кредитор має право придбати майно за стартовою ціною за рахунок погашення борг.

У результаті здійсненого дослідження нами сформульовані наступні висновки та пропозиції. В умовах посилення фінансовоекономічної нестабільності Кодекс України з процедур банкрутства є необхідним кроком для розвитку як правової системи України в цілому, так і її окремих складників, що забезпечується створенням нових інститутів права, які сприятимуть посиленню ефективності процедури банкрутства в Україні, наблизять її до світових стандартів і забезпечать належний рівень захищеності прав кредиторів та боржників.

Вважаємо, що загалом Кодекс не має суттєвих недоліків, але потребує вдосконалення положень та прийняття цілої низки законодавчих актів, які створять механізми для врегулювання суперечливих питань.

Список використаних джерел

1. Кодекс України з процедур банкрутства. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19> (дата звернення 12.02.2020).
2. Островський С. О. Основні зміни процедури банкрутства відповідно до кодексу з процедур банкрутства. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2019. № 2. С. 118-121.

УДК 343

Сімакова С.І. к.ю.н., доцент кафедри публічно-правових дисциплін
Білоцерківський національний аграрний університет

ГАРАНТІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ГРОМАДЯН ВНАСЛІДОК НЕЗАКОННИХ РІШЕНЬ, ДІЙ ОРГАНІВ, ЩО ЗДІЙСНЮЮТЬ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ, ОРГАНІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ, ПРОКУРАТУРИ ТА СУДУ

Анотація. Проблема забезпечення прав громадян внаслідок незаконних рішень, дій органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури та суду є досить важливим моментом щодо виконання завдань кримінального судочинства, а тому дана тема потребує уваги з наукової точки зору, та подальшого дослідження, яке наведено у матеріалах конференції.

Ключові слова: громадяни, органи досудового розслідування, прокуратура, суд, оперативно-розшукова діяльність, кримінальне правопорушення, досудове розслідування, відшкодування шкоди.

Завданнями кримінального судочинства є захист особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень, охорона прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження, а також забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування і судового розгляду з тим, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності в міру своєї вини, жоден невинуватий не був обвинувачений або засуджений, жодна особа не була піддана необґрунтованому процесуальному примусу і щоб до кожного учасника кримінального провадження була застосована належна правова процедура [1]. Тому беззаперечно питання щодо відшкодування шкоди завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури і суду відносяться до завдань, які покладені не лише на суд, а й на органи досудового розслідування.

Так, у ст. 56 Конституції України визначено, що кожен має право на відшкодування за рахунок держави матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень [2]. Вищевказане конституційне положення зафіксовано також у ст. 130 Кримінального процесуального кодексу України (далі КПК). Шкода, завдана незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, відшкодовується державою за рахунок Державного бюджету України у випадках та в порядку, передбачених законом [1].

Так, у ч. 1 ст. 1176 Цивільного кодексу України визначено перелік незаконних дій державних органів, які наділені правом кримінального провадження. До таких дій відносять: незаконне засудження; незаконне притягнення до кримінальної відповідальності; незаконне застосування запобіжного заходу; незаконне затримання; незаконне накладення адміністративного стягнення у вигляді арешту чи виправних робіт [4]. У ч. 2 вищевказаної статті зазначається, що право на відшкодування шкоди, завданої фізичній особі незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, виникає у випадках, передбачених законом [4]. А у ч. 6 ст. 1176 ЦК України вказано, що шкода, завдана фізичній або юридичній особі внаслідок іншої незаконної дії або бездіяльності чи незаконного рішення органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, органу досудового розслідування, прокуратури або суду, відшкодовується на загальних підставах [4]. Можна зробити висновок, що вищевказані норми Цивільного кодексу України не узгоджуються з норми Закону України «Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями і органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури суду», адже даний закон передбачає яким є порядок відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду. Так, як ч. 1 вищевказаного Закону чітко вказано, що підлягає відшкодуванню шкода, завдана громадянину внаслідок: 1) незаконного засудження, незаконного повідомлення

про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, незаконного взяття і тримання під вартою, незаконного проведення в ході кримінального провадження обшуку, виїмки, незаконного накладення арешту на майно, незаконного відсторонення від роботи (посади) та інших процесуальних дій, що обмежують права громадян; 2) незаконного застосування адміністративного арешту чи виправних робіт, незаконної конфіскації майна, незаконного накладення штрафу; 3) незаконного проведення оперативно-розшукових заходів, передбачених законами України «Про оперативно-розшукову діяльність», «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю» та іншими актами законодавства. У випадках, зазначених у частині першій цієї статті, завдана шкода відшкодовується в повному обсязі незалежно від вини посадових осіб органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури і суду [3].

Враховуючи, що порядок відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, органу досудового розслідування, прокуратури або суду, як зазначено ч. 7 ст. 1176 ЦК України, встановлюється законом, перевагу у застосуванні повинні мати норми спеціального Закону. Про аналіз судової практики вирішення таких справ показує, що суди застосовують різні норми законодавства, на підставі яких приймають рішення, тобо або суди спираються на норми Цивільного законодавства або Закону. Тому тут можна спостерігати певну недосконалість та неузгодженість чинного законодавства, яке сприяє неефективному захисту прав громадян [4].

Враховуючи вищевикладене виникає необхідність у врегулюванні норм Цивільного кодексу та Закону України «Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями і органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури суду», задля повної реалізації завдань кримінального судочинства, та недопущення порушення прав громадянина, який постраждав від незаконних дій посадових осіб.

Список використаних джерел

1. Кримінальний процесуальний кодекс України від від 13.04.2012р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до документа: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
2. Конституція України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
3. Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2003. № 40-44. – Ст. 356.
4. Закон України «Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури і суду» № 4652-VI від 13.04.2012}. (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1995, №1, ст.1). Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/266/94-%D0%B2%D1%80>.
5. Невідворотність відповідальності за протиправну поведінку не тільки осіб приватного права, але й державних органів перед громадянином є одним із принципів правової держави. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://sc.gov.ua/ua/novini_za_i_pivrichchja_2016_roku/nevidvorotnist_vidpovidalnosti_za_protipravn_u_povedinku_ne_tilki_osib_privatnogo_prava_ale_j_derzhav.html

ЗМІСТ

Нікітенко О.І. Адміністративно-правове регулювання на прикордонних територіях України.....	3
Хрідочкін А.В. До характеристики обов'язкових ознак суб'єктивної сторони адміністративних правопорушень у сфері інтелектуальної власності	6
Обрусна С.Ю. Електронний суд в системі гарантій забезпечення прав і свобод людини в Україні.....	8
Сокиринська О.А. «Сірі зони» у міжнародному гуманітарному праві.....	10
Grana M.A. Principiul legalității-garantul respectării drepturilor fundamentale ale omului: influențe asupra aplicării legii penale în timp și spațiu.....	12
Веселов М.Ю. Законопроект «Про ювенальну юстицію» – передумова кращого забезпечення прав та інтересів дитини в Україні.....	15
Роженко О.В. Безпека: співвідношення страху та свободи (соціально-філософський аспект).....	17
Галатенко К.В., Толкачова І.А. Особливості євроінтеграційних процесів в Україні.....	19
Кузнецова Л.В., Плічко С. Щодо механізму захисту прав людини.....	21
Гарієвська М.Б. Окремі аспекти надання психіатричної допомоги в примусовому порядку через призму рішень ЄСПЛ	23
Кадала В.В., Хайлова Т.В., Гузенко О.П. Свобода пересування як пріоритетний сегмент гарантований конституційним правочинством.....	26
Ковальчук І.В. Правові аспекти забезпечення права приватної власності на земельну ділянку: міжнародний досвід.....	28
Круковес В.В. Європейські стандарти в сфері цивільного судочинства і проблема доступу до правосуддя.....	31
Popovich T. Legal consciousness, focusing on environmental protection when doing business.....	33
Санченко А.Є. Захист прав людини в сфері економіки та сталий розвиток: a potentia ad actum.....	35
Шустрова К.В., Гаврилюк М.Ю. Актуальні питання правового регулювання видачі осіб, які вчинили кримінальне правопорушення.....	38
Слюсар О.О. Проблематика діяльності інститутів спільного інвестування в Україні.....	41
Тарановська А.О. Концептуальні основи прав і свобод людини в іудейському праві та їх сутнісні риси в конституції України.....	44
Ткаченко О.В. Інформаційні технології у майбутній правовій діяльності.....	46
Трач О.М. Заяви про забезпечення позову судом апеляційної інстанції в цивільному процесі.....	48
Цап А.В., Грекова Л.Ю. Актуальні питання протидії кіберзлочинності в Україні.....	50
Турко М.Я., Ніколенко Л.М. Обмеження прав людини при складанні заповіту.....	52
Соловйова Ю. І. Гурський В.Є. Правоохоронці в системі захисту прав і свобод людини.....	54
Грудницький В.М. Гарантії прав і свобод громадян в умовах надзвичайної ситуації.....	56
Чубань В.С. Загальна характеристика кодексу України з процедур банкрутства.....	58
Сімакова С.І. Гарантії забезпечення прав громадян внаслідок незаконних рішень, дій органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури та суду.....	60
Chuban'V.S., Kricher O.Y. Tax legislation amendments for the period of the implementation of preventive measures for the contraction and zymosis of coronaviral disease (covid-19).....	63
Шульська Н.М. Правовий аспект заголовків сучасних ЗМІ: уникнення «мови ворожнечі».....	65
Росавицький О.О. COVID-19, права і свободи людини.....	68